

Zamecki, Stefan

Z prac Komisji Historii Nauki PAU w Krakowie

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 45/3-4, 279-280

2000

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.



Z PRAC KOMISJI HISTORII NAUKI PAU W KRAKOWIE

Powstała kilka lat temu Komisja Historii Nauki PAU w Krakowie, z prof. Adamem Strzałkowskim jej przewodniczącym, skupia grono pracowników naukowych, jak dotychczas z Krakowa, Lublina, Torunia i Warszawy. Komisja Historii Nauki może już wykazać się, pomimo stosunkowo krótkiego okresu jej funkcjonowania, znaczącym dorobkiem w zakresie organizowania spotkań miłośników wiedzy historycznonaukowej. Dotychczas odbyło się szesnaście takich spotkań, podczas których wygłoszone zostały następujące referaty:

21 października 1998 r. prof. Wiesław Bieńkowski: *Oskar Kolberg a Akademia Umiejętności w Krakowie*;

9 grudnia 1998 r. prof. Andrzej Pelczar: *Wybrane karty z polskiej historii równań różniczkowych*;

20 stycznia 1999 r. prof. Zdzisław Gajda i dr Stanisław Zwolski: *Wydział Lekarski Almae Academiae Cracoviensis Szymona Starowolskiego*;

3 marca 1999 r. prof. Piotr Hubner: *Polityka naukowa wobec towarzystw naukowych w Polsce po II wojnie światowej*;

14 kwietnia 1999 r. dr Michał Kokowski: *Między historią i nauką – szkic metodologii historii nauki*;

19 maja 1999 r. prof. Józef Hurwic: *Sylwetka naukowa Kazimierza Fajansa*;

9 czerwca 1999 r. prof. Zbigniew Wójcik: *Oświeceniowe koncepcje stratygrafii geologicznej w Polsce*;

9 września 1999 r. prof. Karl Heinz Burmeister: *Historia Uniwersytetu St. Gallen – „Academie Polonaise”*;

20 października 1999 r. prof. Andrzej Kajetan Wróblewski: *Science Citation Index, A.D. 1758*;

18 listopada 1999 r. prof. Gabriel Brzęk: *Bajkalska szkoła Benedykta Dybowskiego*;

8 grudnia 1999 r. prof. Jerzy Kreiner: *Polskie obserwacje zaćmień słońca*;

19 stycznia 2000 r. dr hab. Danuta Janicka: *Spór o teorie kary w dobie klasycznej szkoły prawa karnego w Polsce i w Niemczech*;

16 lutego 2000 r. dr Ewa Wyka: *Kostki J. Napiera wczesny instrument kalkulacyjny*;

22 marca 2000 r. prof. Julian Dybiec: *Uniwersytet Jagielloński w latach 1945–1956*;

12 kwietnia 2000 r. prof. Antoni Kleczkowski: *A.G. Werner (1749–1817) – oddziaływanie współpracy nowoczesnych nauk geologicznych w Polsce*;

24 maja 2000 r. dr Rita Majkowska: *Archiwum Helveto-Polonicum – idea ratowania poloników w Szwajcarii*.

W uzupełnieniu tych informacji warto dodać, że Komisja Historii Nauki PAU organizuje w dniach 2–3 czerwca 2000 r. w Krakowie sesję naukową „Recepcja w Polsce nowych kierunków i teorii naukowych“ z udziałem około dwudziestu referentów z Katowic, Krakowa, Lublina, Marsylii, Torunia, Warszawy i Wrocławia.

Stefan Zamecki
(Warszawa)

SESJA NAUKOWA
RECEPCJA W POLSCE NOWYCH KIERUNKÓW I TEORII NAUKOWYCH
KRAKÓW, 2–3 CZERWCA 2000

W dniach 2–3 czerwca 2000 r. odbyła się w Krakowie, w auli Polskiej Akademii Umiejętności, sesja naukowa pt. *Recepcja w Polsce nowych kierunków i teorii naukowych* zorganizowana przez Komisję Historii Nauki PAU, działającą pod przewodnictwem prof. Adama Strzałkowskiego. Celem tego interdyscyplinarnego spotkania było zastanowienie się nad inspirującą rolą nowych idei i „szybkością reagowania“ nauki polskiej na pionierskie prądy, koncepcje, czy rewolucje naukowe. Sesja obejmowała kilka bloków tematycznych poświęconych różnym dziedzinom nauk humanistycznych (filozofia, językoznawstwo, socjologia, pedagogika, historia sztuki), ścisłych (matematyka, fizyka, chemia) oraz przyrodniczych (biologia). Łącznie wygłoszono 22 referaty, z których ponad połowa (12) dotyczyła nauk ścisłych, znacznie mniej – humanistycznych (7) i przyrodniczych (3).

W bloku zagadnień filozoficznych prof. Jan Woleński zaprezentował referat *Polska szkoła logiczna a rozwój logiki na świecie*, w którym przedstawił „tworzenie z niczego“ podstaw rozwoju logiki w latach międzywojennych. Do jej szybkiego rozwoju przyczyniła się twórcza współpraca matematyków i logików w środowisku warszawskim, wspólne czasopismo „Fundamenta Mathematicae“ (od 1920 r.), unikatowe w świecie, poświęcone wybranym działom matematyki, podstawom matematyki oraz logice matematycznej. Wykształceni we Lwowie uczniowie Kazimierza Twardowskiego, ojca polskiej logiki, znaleźli w Uniwersytecie Warszawskim sprzyjającą atmosferę do rozwoju tej dyscypliny i zgrupowali wokół siebie zdolnych uczniów, wśród których znaleźli się przyszli twórcy polskiej szkoły logicznej: Alfred Tarski, Jan Łukasiewicz, Stanisław Leśniewski, Leon Chwistek, a później Bolesław Sobociński. Ich koncepcje i nowe twierdzenia zyskały szeroką recepcję w nauce światowej. Problematykę filozoficzną prezentowały również referaty: prof. Adama Węgrzeckiego *Recepcja fenomenologii w Polsce* i prof. Włodzimierza Rydzewskiego *Od*